

Sygn. akt I C 531/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lutego 2016 r.

Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Agnieszka R. Niedźwiecka
Protokolant:	st. sekr. sądowy Barbara Kostusik

po rozpoznaniu w dniu 19 lutego 2016 r. w Białej Podlaskiej na rozprawie sprawy

z powództwa A. P.

przeciwko (...) im. F. S. w G.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. pozbawia wykonalności w stosunku do A. P. tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym wydany przez Sąd Rejonowy w Białymstoku Wydział I Cywilny w dniu 22 marca 2001 roku w sprawie I NC 175 /01, zaopatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 05 listopada 2001 roku , częściowo to jest odnośnie odsetek ustawowych od kwoty 9.578,85 złotych (dziewięć tysięcy pięćset siedemdziesiąt osiem złotych osiemdziesiąt pięć groszy) za okres od dnia 28 lutego 2004r. do dnia 29 października 2010r.;

II. oddała powództwo w pozostałym zakresie ;

III. nieuiszczoną opłatę sądową od pozwu od uiszczenia której powód był zwolniony przejąć na rachunek Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej ;

IV. koszty procesu między stronami wzajemnie znieść .

Sygn. akt I C 531/14

UZASADNIENIE

Powód A. P. pozwem z dnia 29 kwietnia 2014 roku (data nadania) domagał się pozbawienia wykonalności w całości tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku Wydział I Cywilny sygn. Akt I Nc 175/01 z dnia 22 marca 2001r. zobowiązujący A. P. do zapłaty pozwanemu (...) m. F. S. w G. kwoty 9.578,85 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia 13 marca 2001 roku do dnia zapłaty wraz z kosztami postępowania. Nadto wniósł o zabezpieczenie powództwa przez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Białej Podlaskiej w sprawie KM 706/13. Jako podstawę faktyczną żądania pozwu powód wskazywał fakt przedawnienia roszczenia w całości .

W uzasadnieniu żądania wskazał ,że poręczył kredyt M. W. (1) , który zaciągnięty został w (...) im. (...) a następnie okazało się ,że kredyt nie jest spłacany i w związku z tym wydane zostały tytuły egzekucyjne przez Sąd Rejonowy w Białymstoku I Wydział Cywilny w dniu 22 marca 2001r. w sprawie I Nc 175/01 i przez Sąd Rejonowy w Białymstoku

II Wydział Cywilny w dniu 28 marca 2002r. w sprawie II Co 258/02. Wskazał, że na tej podstawie Komornik Sądowy L. W. wszczął egzekucję i do października 2003r. wyegzekwował z jego wynagrodzenia kwotę 4.745,80 zł. .

Podał nadto, że o postępowaniu wszczętym przeciw niemu na podstawie tytułu wykonawczego wydanego przez Sąd Rejonowy w Białymstoku II Wydział Cywilny w dniu 28 marca 2002r. w sprawie II Co 258/02 dowiedział się z zawiadomienia komornika sądowego M. B. w dniu 22 kwietnia 2014r. . Podał, że nie doręczono mu odpisów orzeczeń w sprawach INc 175/01 i II Co 258/02 . Podniósł zarzut przedawnienia roszczenia co do dochodzenia przeciw niemu roszczeń przez (...) im. (...) w G.. Podał, że pozwany ponownie wszczął przeciw niemu postępowanie egzekucyjne w dniu 25 listopada 2013r. na podstawie tytułu wykonawczego Sądu Rejonowego w Białymstoku I Wydział Cywilny z dnia 22 marca 2001r. w sprawie I Nc 175/01 i Sądu Rejonowego w Białymstoku II Wydział Cywilny z dnia 28 marca 2002r. w sprawie II Co 258/02. Wskazał, że zgodnie z zasadami współżycia społecznego nie można obciążać splatą zaciągniętego kredytu tylko poręczyciela.

Pismem z dnia 28 maja 2014r. (k. 13) powód w uzupełnieniu braków formalnych pozwu wskazał, że wartość przedmiotu sporu to kwota 33.544,00 zł i że wnosi o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w całości.

Zarządzeniem z dnia 03 czerwca 2014r. ustalono opłatę sądową od pozwu na kwotę 1.687zł. (k. 26) .

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej z dnia 18 czerwca 2014r. zwolniono powoda od kosztów sądowych częściowo a mianowicie od opłaty ponad kwotę 400,00 zł. (k. 27-28) .

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej z dnia 12 sierpnia 2014r. udzielono zabezpieczenia roszczeniu powoda o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 22 marca 2001r. wydanego przez Sąd Rejonowy w Białymstoku w sprawie I Nc 175/01 przez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Białej Podlaskiej M. B. w sprawie KM 706/13 do czasu prawomocnego zakończenia postępowania (k. 35-36) .

Pismem z dnia 05 stycznia 2015r. (k.68-71) powód wskazał, że ostatnie potrącenie z jego wynagrodzenia za pracę miało miejsce w listopadzie 2013r. . Wskazał, że zgodnie z art. 123 §1 kc złożenie wniosku do komornika nie jest czynnością przed komornikiem a taką czynnością zdaniem powoda jest wpłynięcie na konto komornika zajętego i potrąconego wynagrodzenia , które nie nastąpiło i wobec tego zdaniem powoda nie nastąpiło przerwanie biegu przedawnienia .

Na rozprawie w dniu 21 stycznia 2015r. , w dniu 27 marca 2015r. i w dniu 12 czerwca 2015r. powód poparł powództwo .

W piśmie procesowym z dnia 15 czerwca 2015r. (k. 121-126) powód określił wartość przedmiotu sporu na kwotę 9.578,85 zł. , podniósł zarzut przedawnienia odsetek od należności głównej za okres od 16 lutego 2004r. do dnia 29 października 2010r. dochodzonych na podstawie tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty z dnia 22 marca 2001r. w sprawie I Nc 175/01 wydanego przez Sąd Rejonowy w Białymstoku opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 05 listopada 2001r. i wniósł o pozbawienie wykonalności w/w tytułu wykonawczego w zakresie w/w przedawnionych odsetek . Powołał się w uzasadnieniu tegoż stanowiska na treść art. 125 kc oraz wskazał, że wskazując wcześniej wartość przedmiotu sporu błędnie zsumował wszystkie kwoty wskazane przez komornika w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania egzekucyjnego z dnia 25 listopada 2013r. .

Na rozprawie w dniu 25 września 2015r. powód poparł powództwo tak jak je sprecyzował w piśmie z dnia 15 czerwca 2015r. i wskazał, że pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego ma odnieść skutek w stosunku do niego a nie wszystkich osób wskazanych w tytule.

Pismem z dnia 30 września 2015r. (k. 148-149) powód wniósł o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty z dnia 22 marca 2001r. w sprawie I Nc 175/01 wydanego przez Sąd Rejonowy w Białymstoku opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 05 listopada 2001r. w całości w stosunku do powoda a ewentualnie o pozbawienie w/w tytułu w zakresie przedawnionych odsetek od należności głównej za okres od 16 lutego 2004r. do

dnia 29 października 2010r. . W zakresie uzasadnienia stanowiska co do tych żądań podtrzymał swoje wcześniejsze stanowisko.

Pismem z dnia 04 stycznia 2016r.(k. 165-166) powód podtrzymał zgłoszony zarzut przedawnienia odsetek od należności głównej za okres od 23 lutego 2004r. do dnia 29 października 2010r.. Odniósł się do stanowiska pozwanego zawartego w piśmie z dnia 29 października 2015r. . Wskazał, że postępowanie egzekucyjne w sprawie II Km 909/01 umorzono postanowieniem z dnia 16 lutego 2004r. i uprawomocniło się ono w dniu 23 lutego 2004r. bowiem po tej dacie nie było prowadzone przeciw powodowi postępowanie egzekucyjne .Wskazał ,że strony postępowania nie zaskarżyły postanowienia z dnia 16 lutego 2004r., zarówno on ani pozwany.

Na rozprawie w dniu 19 lutego 2016r. powód poparł powództwo tak jak je sprecyzował w piśmie z dnia 30 września 2015r..

Strona pozwana reprezentowana przez fachowego pełnomocnika w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych(k. 45-46) .

W uzasadnieniu swego stanowiska wskazała ,że w dniu 04 marca 2004r. zawarła z M. W. (1) umowę pożyczki o numerze (...) , która została zabezpieczona poręczeniem osób trzecich w tym powoda . Wskazano ,że w związku z nieterminową spłatą postawiono całość zadłużenia w stan natychmiastowej wymagalności i wniesiono pozew z dnia 09 marca 2001r.. Podniesiono ,że nakazem zapłaty Sądu Rejonowego w Białymstoku I Wydział Cywilny z dnia 22 marca 2001r. w sprawie I C 175/01 zostało zasądzone roszczenie pozwanej a postanowieniem z dnia 05 listopada 2001r. został wydany tytuł wykonawczy, natomiast w dniu 07 grudnia 2001r. złożono wniosek o wszczęcie egzekucji do komornika rewiru II przy Sądzie Rejonowym w Białej Podlaskiej . Egzekucja była prowadzona za sygnaturą II KM 909/01 a następnie postanowieniem komornika z dnia 16 lutego 2004r. została ona umorzona na podstawie art. 824 §1 pkt. 3 kpc. Podniesiono ,że wobec niewyegzekwowania w całości roszczenia egzekucja została ponownie wszczęta na wniosek wierzyciela datowany na dzień 30 października 2013r. . O. się pełnomocnik pozwanego do podniesionego przez powoda zarzutu przedawnienia roszczenia i wskazano ,że nie jest zasadny . Odniesiono się do dyspozycji art. 124 §1 kc i podniesiono , że umorzenie przez komornika postępowania egzekucyjnego prowadzonego w sprawie II KM 909/01 w dniu 16 lutego 2004r. dało nowy początek biegu terminu przedawnienia. Wskazał pełnomocnik ,że wnioskiem z dnia 30 października 2013r. dziesięcioletni termin przedawnienia roszczenia został przerwany wobec tego zarzut przedawnienia roszczenia nie jest uzasadniony . Odniósł się także pełnomocnik pozwanego do solidarności spłaty długu wynikającej z instytucji poręczenia . Wskazał nadto ,że egzekucja wszczęta w dniu 30 października 2013r. została wszczęta zarówno przeciwko pożyczkobiorcy jak i poręczycielom. Zakwestionowała strona pozwana datę w której powód dowiedział się o wszczęciu przeciw niemu postępowania egzekucyjnego.

Pismem z dnia 09 lutego 2015r. pełnomocnik pozwanego (k. 88 -96) podtrzymał stanowisko wskazane w odpowiedzi na pozew . Odniósł się do stanowiska powoda w zakresie interpretacji art. 123 §1 kc. i wskazał na orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2003r. w sprawie II CK 113/02 , w którym stwierdzono ,że złożenie wniosku o wszczęcie egzekucji przerywa bieg terminu przedawnienia .

Pismem z dnia 15 kwietnia 2015r. pełnomocnik pozwanego (k.109-110) w wykonaniu zobowiązania sądu wskazał na sposób zarachowania kwoty wyegzekwowanej przez komornika L. W.w sprawie II Km 909/01. Pismem z dnia 02 lipca 2015r. (k.129-132) i z dnia 12 sierpnia 2015r.(k. 135-138) pełnomocnik pozwanego wskazał w jaki sposób wierzyciel zarachował kwotę wyegzekwowaną przez komornika w sprawie II Km 909/01.

Pismem z dnia 29 października 2015r. (k.157) pełnomocnik pozwanego w odpowiedzi na pismo powoda z dnia 30 września 2015r. wniósł o oddalenie powództwa jako nieudowodnione. Wskazał, że powód nie udowodnił zarzutu przedawnienia roszczenia w zakresie odsetek za okres 16 luty 2004r.- 29 października 2010r. a jedynie go uprawdopodobnił.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny :

W dniu 04 marca 2000 r. M. W. (2) zawarła ze Spółdzielczą Kasą Oszczędnościowo – Kredytową im. F. S. z siedzibą w G. umowę pożyczki dyskontowej – świątecznej numer (...) na kwotę 13.000,00 złotych. Mocą zawartej umowy pożyczkobiorca zobowiązał się do spłaty uzyskanej kwoty na warunkach określonych treścią umowy do dnia 28 lutego 2002r. . Poręczycielami pożyczki byli : powód A. P. i H. D. .(kserokopia umowy pożyczki – k. 52) . Z powyższego zobowiązania M. W. (2) nie wywiązała się , doprowadzając do powstania zadłużenia. Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 22 marca 2001r. Sąd Rejonowy w Białymstoku Wydział I Cywilny nakazał pozwanym M. W. (1), H. D. i A. P. aby w ciągu 14 dni od doręczenia nakazu zapłacili solidarnie powodowi Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. w G. kwotę 9.578,85 zł. z ustawowymi odsetkami w stosunku rocznym w wysokości od kwot : - 9.469,95zł. z 30 % od dnia 13 marca 2001r. do dnia zapłaty i od kwoty 108,90 z 30 % od dnia 13 marca 2001r. do dnia zapłaty oraz solidarnie kwotę 191,60 zł. tytułem zwrotu wpisu sądowego oraz solidarnie kwotę 3.000,00 zł. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Postanowieniem z dnia 05 listopada 2001r. Sąd Rejonowy w Białymstoku wyżej wymienionemu nakazowi zapłaty nadał klauzulę wykonalności. (nakaz zapłaty k. 4 w aktach sprawy Km 1365/14).

Na podstawie powyższego tytułu wykonawczego zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne na wniosek wierzyciela , które było prowadzone przez Komornika Sądowego Rewiru II przy Sądzie Rejonowym w Białej Podlaskiej L. W. pod sygn. akt KM 909/01. Następnie postanowieniem z dnia 16 lutego 2004r. komornik sądowy umorzył prowadzone w sprawie KM 909/01 postępowanie egzekucyjne na podstawie art. 824 par 1 pkt.3 kpc. i zwrócił wierzycielowi tytuł wykonawczy z adnotacją ,że wyegzekwowano od dłużnika i przekazano wierzycielowi kwotę 4.758,80 zł. i ,że wierzyciel poniósł koszty bezskutecznej egzekucji – 144,85 zł.. (nakaz zapłaty k. 4 w aktach sprawy Km 1365/14 , kserokopia postanowienia z dnia 16 lutego 2004 zapadłego w sprawie KM 909/01 złożona przez pozwanego – k. 53). Wskazane akta KM 909/01 zostały zniszczone po upływie okresu archiwizacji (pismo komornika z dnia 02 marca 2015r. – k.99) . Odpis postanowienia z dna 16 lutego 2004r. w sprawie II Km 909/01 jak wynika z pieczętki na kserokopii postanowienia w przedmiocie umorzenia postępowania egzekucyjnego wpłynął do pozwanego w dniu 20 lutego 2004r.(kserokopia postanowienia z dnia 16 lutego 2004 w sprawie KM 909/01 złożona przez pozwanego – k. 53). Zarówno powód jak strona pozwana nie zaskarżyli postanowienia z dnia 16 lutego 2004r. . (pismo komornika z dnia 02 marca 2015r. – k.99 i z dnia 16 listopada 2015r. – k. 167).

Postanowieniem z dnia 28 marca 2002r. Sądu Rejonowego w Białymstoku Wydział II Cywilny w sprawie II Co 258 /02 -na wniosek pozwanego w niejszej sprawie – nadano klauzulę wykonalności nakazowi zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 22 marca 2001r. wydanemu przez Sąd Rejonowy w Białymstoku w sprawie I Nc 175/01 także przeciwko małżonkowi dłużniczki H. J. D. z ograniczeniem jego odpowiedzialności do majątku objętego ich wspólnością ustawową (wniosek , oświadczenie i postanowienie- k. 152-154)..

W dniu 25 listopada 2013r. do komornika sądowego M. B. przy Sądzie Rejonowym w Białej Podlaskiej wpłynęło pismo pełnomocnika wierzyciela (...)im. F. S. w G. datowane na dzień 30 października 2013r. w którym złożył wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko M. W. (1) , A. P. , H. D. i J. D. na podstawie tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanego w dniu 22 marca 2001r. przez Sąd Rejonowy w Białymstoku w sprawie I Nc 175/01 opatrzonego klauzulą wykonalnością w dniu 05 listopada 2001r. i w oparciu o postanowienie wydane w dniu 28 marca 2002r. przez Sąd Rejonowy w Białymstoku w sprawie II Co 258/02 (k. 1-3 w aktach Km1365/14) .

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej z dnia 18 czerwca 2014r. zwolniono powoda od kosztów sądowych częściowo a mianowicie od opłaty sądowej od pozwu ponad kwotę 400,00 zł. (postanowienie k. 27-28) .

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej z dnia 12 sierpnia 2014r. udzielono zabezpieczenia roszczeniu powoda o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 22 marca 2001r. wydanego przez Sąd Rejonowy w Białymstoku w sprawie I Nc 175/01 przez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Białej Podlaskiej M. B. w sprawie KM 706/13 do czasu prawomocnego zakończenia postępowania (postanowienie - k. 35-36) .

Postanowieniem komornika M. B. z dnia 30 czerwca 2014r. sprawę KM 706/2013 przekazano komornikowi przy sądzie Rejonowym w Białej Podlaskiej M. S. - sprawa została zarejestrowana za sygnaturą KM 1375/14 (postanowienie komornika w przedmiocie przekazania – k. 87 akt KM 1375/14) .

Powód utrzymuje się z wynagrodzenia za pracę w kwocie około 2.300,00 zł. netto z czego około 530,00 zł. miesięcznie wydaje na opłatę stacji w L. oraz kwotę około 200,00 zł. na dojazdy do pracy z L. do M. (gdzie pracuje). Powód nie ma nikogo na swoim utrzymaniu. Po odjęciu stałych wydatków powodowi pozostaje kwota około 1500,00 zł. miesięcznie.

Powyższe okoliczności faktyczne nie są sporne i zostały ustalone na podstawie dokumentów złożonych przez strony, których prawdziwość nie była przez nie kwestionowana, a które Sąd uznał za wiarygodne a także przywołanych powyżej dokumentów znajdujących się w aktach egzekucyjnych Km 1375/14 , bowiem zostały one sporządzone przez odpowiednie organy w zakresie ich właściwości. Nadto Sąd poczynił ustalenia w oparciu o zeznania powoda k. 174v w zw. z k. 84v -85 , które w znacznej części korespondują ze zgromadzonym a obdarzonym walorem wiarygodności materiałem dowodowym .

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powód występując z żądaniem pozwu stanął na stanowisku, że w związku z upływem czasu od powstania tytułu egzekucyjnego doszło do przedawnienia roszczenia, wskutek którego zobowiązanie względem wierzyciela – pozwanego – wygasło.

Pozwany wnosząc o oddalenie powództwa twierdził z kolei, że zarzut przedawnienia roszczenia nie jest uzasadniony, bowiem wskutek zdarzeń mających miejsce po powstaniu tytułu egzekucyjnego, doszło do przerwy biegu przedawnienia a w odniesieniu do zarzutu przedawnienia odsetek wskazał, że powód swego roszczenia w tym zakresie nie udowodnił a jedynie uprawdopodobnił.

Zgodnie z treścią art. 840 §1 pkt.1 kpc dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

W nauce prawa podkreśla się, że celem powództwa opozycyjnego z art. 840 kpc jest pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części albo jego ograniczenie. Powództwo to, jako środek merytorycznej obrony dłużnika, pozwala na zakwestionowanie wykonalności tytułu wykonawczego w drodze badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tym tytułem.

Komentatorzy wskazują także, że powództwo z art. 840 kpc może być realizowane tylko pod warunkiem, że istnieje potencjalna możliwość wykonania tytułu wykonawczego, zatem może być wytoczone dopiero po nadaniu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności, niezależnie natomiast od tego, czy postępowanie egzekucyjne zostało już wszczęte. Istotna jest jedynie wymagalność zobowiązania objętego tytułem wykonawczym. Od chwili powstania wymagalności dłużnik może żądać pozbawienia (bądź ograniczenia) wykonalności tytułu wykonawczego tak długo, jak długo zachodzi możliwość wykonania tego tytułu.

Przewidziane w art. 840 §1 pkt2 kpc zdarzenia obejmują swoim zakresem wszystkie te sytuacje, z którymi przepisy prawa materialnego łączą wygaśnięcie zobowiązania. W tym kontekście przyjmuje się, że powołany przepis stwarza podstawę do zwalczania tytułu wykonawczego w przypadku, gdy już po powstaniu tytułu egzekucyjnego zaszły zdarzenia prowadzące do wygaśnięcia zobowiązania lub zdarzenia, wskutek których zobowiązanie nie może być egzekwowane. Na podstawie regulacji materialnoprawnych w literaturze rozróżnia się zdarzenia zależne od woli stron - np. spełnienie świadczenia, potrącenie , jak też takie, w odniesieniu do których wola wierzyciela i dłużnika nie mają znaczenia - do tych należą, m.in., przedawnienie roszczenia, niemożność świadczenia wskutek okoliczności, za które dłużnik nie odpowiada .

Zgodnie z dalszymi poglądami doktryny jedyną sytuacją, w której dłużnik nie może uzasadniać powództwa opozycyjnego zarzutem przedawnienia roszczenia stwierdzonego tytułem, jest ta, gdy w toku postępowania rozpoznawczego, jako strona pozwana w sprawie, zarzutu przedawnienia nie podniósł (o ile już w tamtym czasie do niego doszło). Dłużnik może natomiast podnosić zarzut przedawnienia, które nastąpiło po wydaniu tytułu egzekucyjnego, to jest przedawnienia roszczenia stwierdzonego tym tytułem, mającego niejako odrębny byt od chwili wydania orzeczenia będącego tytułem.

W uzasadnieniu podstawy roszczenia określonego w pozwie jako żądanie pozbawienia wykonalności tytułu egzekucyjnego powód powoływał okoliczność wskazującą na oparcie żądania na podstawie art. 840 §1 pkt.2 kpc. w postaci przedawnienia roszczenia.

Zasadniczą kwestią wymagającą rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie było to, czy roszczenie zasądzone na rzecz pozwanej od powoda prawomocnym orzeczeniem przedawniło się, czy też nie.

Zgodnie z przepisem art. 117 §1 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia (art. 117 § 2 zd. 1 k.c.). Zasadą jest zatem, że roszczenia majątkowe, a do takich należy rozpatrywane w niniejszej sprawie roszczenie, przedawniają się, a zatem upływ czasu i związana z tym upływem beczynność wierzyciela powoduje, że dłużnik może skutecznie odmówić spełnienia świadczenia (zobowiązanie przekształca się wówczas w zobowiązanie naturalne).

W myśl art. 125 § 1 k.c. roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo przed sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd, przedawnia się z upływem lat dziesięciu, chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju był krótszy; jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenia okresowe należne w przyszłości ulega przedawnieniu trzyletniemu.

Przerwanie biegu przedawnienia roszczenia odbywa się (art. 123 §1 k.c.):

- 1) przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia;
- 2) przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje;
- 3) przez wszczęcie mediacji.

Po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo (art. 124 § 1 k.c.). W razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym albo przez wszczęcie mediacji, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone (art. 124 § 2 k.c.).

Odnosząc powyższe do rozpatrywanej sprawy wskazać należy, że przedmiotem rozstrzygnięcia jest, czy wierzyciel – pozwany przedsięwziął jakkolwiek czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia.

Podkreślenia wymaga, że nie każda czynność przed sądem bądź innym organem związana z danym roszczeniem przerywa bieg przedawnienia. Skutek taki wywołuje jedynie czynność podjęta bezpośrednio w celu dochodzenia, ustalenia, zaspokojenia bądź zabezpieczenia roszczenia. Zarówno doktryna, jak i judykatura wielokrotnie analizowały

przedmiotowe zagadnienie czy to odnosząc powyższe do czynności konkretnego rodzaju, czy też próbując rozstrzygnąć kwestię na pewnym poziomie ogólności poprzez sformułowanie wskazówek interpretacyjnych.

Przenosząc wyżej powołane uregulowania na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że postępowanie egzekucyjne wszczęte przez wierzyciela (...) im . F. S. w G. w 2001 roku w sprawie o sygn. akt KM 909/01, zakończone umorzeniem postępowania na podstawie art. 824§1 pkt.3 kpc. spowodowało przerwę w biegu przedawnienia. Postanowienie wydano w dniu 16 lutego 2004 roku a wierzyciel – pozwany w dniu 30 października 2013r. ponownie złożył wniosek egzekucyjny, który wpłynął do komornika sądowego w dniu 25.11.2013 roku, a więc przed upływem przewidzianego w art.125 § 1 k.c 10-letniego terminu co spowodowało, że roszczenie nie uległo w całości przedawnieniu, uległo przedawnieniu jedynie w części w zakresie możliwości dochodzenia odsetek – o czym niżej.

Powołany wyżej przepis art. 125 §1 kpc nie wskazuje początku biegu przewidzianego w nim terminu przedawnienia, poprzestając na wskazaniu kategorii roszczeń, których ono dotyczy. W przypadku roszczeń zasądzonych prawomocnym orzeczeniem jest bezsporne, że zdarzeniem wyznaczającym początek biegu terminu przedawnienia przewidzianego w art. 125 §1 kc jest uprawomocnienie się orzeczenia (a zatem nie chwila powstania samego tytułu egzekucyjnego, tj. wydania nakazu zapłaty, który przez pewien jeszcze czas pozostaje nieprawomocny).

W odniesieniu do zwalczanego w sprawie tytułu I Nc 175/01 należy stwierdzić, że jest nim orzeczenie sądu - nakaz zapłaty, zatem stwierdzone nim roszczenie przedawnia się z upływem lat dziesięciu, który to termin rozpoczął swój dziesięcioletni termin przedawnienia w chwili uprawomocnienia orzeczenia. Żądana ze stron w sprawie nie przedstawiła odpisu nakazu w w/w sprawie w którym wskazana byłaby data jego uprawomocnienia, zaś sąd nie ustalił tej daty bo jak wynika z informacji nadesłanej przez Sąd Rejonowy w Białymstoku z dnia 23 czerwca 2015r. (k. 119) akta I Nc 75/01 zostały zniszczone w dniu 27 października 2014r.. Jednakże niemożność ustalenia daty uprawomocnienia nakazu zapłaty nie powoduje, że w sprawie nie doszło do przerwania biegu przedawnienia. Stosownie do treści przepisu art.123 §1 pkt.1 kc bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Istotą przerwania biegu przedawnienia zgodnie z przepisem art. 124 kc jest to, że termin przedawnienia przestaje upływać z chwilą zaistnienia okoliczności powodującej przerwę i nie biegnie przez cały czas jej trwania, zaś po przerwie biegnie na nowo. Dłużnik po przerwaniu biegu terminu przedawnienia znajduje się w takim położeniu prawnym, jakie istniało, gdy roszczenie stało się wymagalne.

W doktrynie i orzecznictwie Sądu Najwyższego, powszechnie przyjmuje się, że czynnością procesową powodującą przerwanie biegu terminu przedawnienia jest złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności sądowemu lub pozasądowemu tytułowi egzekucyjnemu (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 17 grudnia 2004 r. w sprawie II CK 276/04; Lex nr 284135; z dnia 16 stycznia 2004 r. w sprawie III CZP 101/03, OSNC 2005, nr 4, poz. 58), a także złożenie wniosku o wszczęcie egzekucji.

Wprawdzie jak wyżej wskazano z uwagi na zniszczenie akt I Nc 175/01 Sądu Rejonowego w Białymstoku nie jest możliwe ustalenie daty w jakiej został złożony wniosek o nadanie klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty z dnia 22 marca 2001r. to jednak bezspornym w sprawie jest, że w dniu 05 listopada 2001r. nadano w/w nakazowi zapłaty w postępowaniu nakazowym klauzulę wykonalności (vide k. 4 akt KM 1365/14) .Trzeba w związku z tym zauważyć, że takie przerwy miały miejsce w odniesieniu do roszczenia wynikającego ze zwalczanego przez powoda tytułu. Z dokumentów znajdujących się w załączonych na wniosek powoda aktach egzekucyjnych Km 1365/114 wynika, mianowicie, że wierzyciel ponownie wnioskiem z dnia 30 października 2013r. wniósł o wszczęcie postępowania egzekucyjnego celem wyegzekwowania należności określonych w nakazie zapłaty I Nc 175/01 zarówno przeciwko pożyczkobiorcy jak i poręczycielom oraz małżonkowi poręczycielki (tu w oparciu o tytuł wydany w sprawie II Co 258/02 .

Podjęte przez wierzyciela czynności każdorazowo doprowadzały do przerwania biegu przedawnienia (w odniesieniu do tej części roszczenia, która nie była jeszcze przedawniona w chwili dokonywania czynności). Nie uległo zatem z

pewnością przedawnieniu stwierdzone tytułem wykonawczym roszczenie w zakresie zasądzonej w nim należności głównej.

Należy w tym miejscu zauważyć, że powód żądał pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w całości a ewentualnie w zakresie dochodzonych odsetek (vide jego pismo z dnia 30 września 2015r.), wskazując jako podstawę powództwa fakt przedawnienia. Sąd zobowiązany był zatem rozstrzygnąć w ramach takiej podstawy, zarówno czy przedawniły się jakiegokolwiek roszczenia wynikające z tytułu (zarówno w zakresie wskazanej w nakazie należności głównej, jak też zasądzonych od niej należności ubocznych – odsetek). za spóźnienie w spełnieniu świadczenia.

Jak wskazano wyżej zgodnie z przepisem art. 125 §1 zd. drugie kc. jeżeli stwierdzone w ten sposób [orzeczeniem sądu] roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenia okresowe należne w przyszłości ulega przedawnieniu trzyletniemu. Podkreślić należy, że przepis ten ustanawia odrębny (w porównaniu z ogólnym dziesięcioletnim) trzyletni termin przedawnienia dla roszczeń stwierdzonych prawomocnym orzeczeniem w zakresie roszczeń obejmujących świadczenia okresowe należne w przyszłości. Termin ten ma więc zastosowanie tylko do roszczeń o przyszłe świadczenia okresowe, nie zaś do roszczeń o świadczenia okresowe, wymagalne w toku postępowania.

Odnosząc przedstawione rozważania do tytułu, będącego przedmiotem powództwa należy stwierdzić, że w chwili złożenia przez wierzyciela wniosku o wszczęcie egzekucji z nakazu zapłaty I Nc 175/01 w sprawie Km 1365/14 (tj. z dnia 30 października 2013 roku), poza obejmującym roszczenie główne z odsetkami do dnia, w którym powstał tytuł, nie były przedawnione zasądzone dalsze odsetki za opóźnienie w spełnieniu świadczenia należne po dacie powstania tytułu, jednak za okres nie dłuższy, niż trzy lata, licząc wstecz od dnia złożenia wniosku o wszczęcie egzekucji. Odsetki za pozostały okres (od dnia 28 lutego 2004 roku do dnia 29 października 2010 roku-) uległy natomiast przedawnieniu wobec upływu trzyletniego terminu od chwili powstania wymagalności roszczeń odsetkowych.

Wskazać należy w tym miejscu, że Sąd przyjął datę prawomocności orzeczenia w przedmiocie umorzenia postępowania egzekucyjnego (z dnia 16.02.2004r.) wydanego w sprawie Km 909/01 na dzień 27 lutego 2004r. . Jak wskazano wyżej pełnomocnik pozwanego wraz z odpowiedzią na pozew dołączył odpis przedmiotowego postanowienia (k. 53) na którym widnieje data wpływu „ 20 LUT 2004 „ . Wobec braku innych dat od których sąd mógłby liczyć datę uprawomocnienia w/w postanowienia i wobec kategorię pisma komornika L. W. (k. 167) z którego wynika, że postanowienie to się uprawomocniło przyjąć należało, że uprawomocniło się ono z dniem 27 lutego 2004r. . Wskazać należy, że strona pozwana nie wykazała by zaskarżyła skargą to postanowienie i by uprawomocniło się ono w innej dacie . Mając powyższe na uwadze tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym wydany przez Sąd Rejonowy w Białymstoku Wydział I Cywilny w dniu 22 marca 2001 roku w sprawie I NC 175 /01, zaopatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 05 listopada 2001 roku , należało pozbawić wykonalności w stosunku do A. P. częściowo to jest odnośnie odsetek ustawowych od kwoty 9.578,85 złotych za okres od za okres od dnia 28 lutego 2004r. do dnia 29 października 2010r. z uwagi na upływ ponad trzech lat od chwili uprawomocnienia się postanowienia w sprawie KM 909/01 (co do tej ostatniej daty zgodnie z żądaniem ewentualnym powoda zawartym w piśmie z dnia 30 września 2015r.) . W pozostałej części powództwo zostało oddalone. Wskazać należy, że powód nie cofnął swojego roszczenia co do pozbawienia tytułu wykonawczego w całości(także do pozostałych osób w nim wskazanych) a pismem z dnia 30 września 2015r. gdzie wskazał na fakultatywność roszczeń jednocześnie podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie .

Sąd mając na względzie, że powód w części przegrał sprawę i nie znajdując podstaw do obciążenia pozwanego nieuiszczoną przez powoda opłatą sądową od pozwu , od uiszczenia której był zwolniony (mając na względzie okoliczność, że powód do wartości przedmiotu sporu zaliczył także między innymi odsetki) tą opłatę przejął na rachunek Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 kpc . Sąd miał w tym zakresie na względzie, że zarówno powód jak i pozwany nie wygrali sprawy w całości. Ubocznie wskazać należy, że wskazana na k. 13 przez powoda wartość przedmiotu sporu w znacznym zakresie odnosiła się do skapitalizowanych odsetek za opóźnienie narosłych od chwili

wydania nakazu zapłaty, a które – jak wskazano wyżej – przedawniły się w znacznej części. Sąd zauważył także, że wierzyciel w długim okresie czasu po wydaniu przez komornika sądowego w sprawie II Km 909/01 postanowienia w przedmiocie umorzenia postępowania z dnia 16 lutego 2004r. nie podejmował działań w celu wyegzekwowania zasądzonych świadczeń, zaś we wniosku egzekucyjnym z 30 października 2013 roku zgłaszał żądanie ściągnięcia od dłużników (w tym od powoda) wszelkich należności wynikających z nakazu, także tych przedawnionych.

Mając powyższe na uwadze i w oparciu o powołane w uzasadnieniu przepisy Sąd orzekł jak w wyroku.